

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

2 декември 2010 година*

По дело С-334/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Verwaltungsgesicht Meiningen (Германия) с акт от 12 август 2009 г., постъпил в Съда на 24 август 2009 г., в рамките на производство по дело

Frank Scheffler

срещу

Landkreis Wartburgkreis,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: г-н Ал. Арабаджиев, председател на състав, г-н А. Rosas (докладчик), и г-жа Р. Lindh, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н Y. Bot,
секретар: г-н A. Calot Escobar,

след като реши да се произнесе с мотивирано определение съгласно член 104,
параграф 3, първа алинея от своя процедурен правилник,

след изслушване на генералния адвокат,

постанови настоящото

Определение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 година относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства (ОВ L 237, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 62), изменена с Директива 2006/103/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 година (ОВ L 363, стр. 344; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 57, стр. 305, наричана по-нататък „Директива 91/439“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-н Scheffler, германски гражданин, притежаващ свидетелство за управление категория В, издадено в Полша, и Landkreis Wartburgkreis (наричана по-нататък „Landkreis“) по повод на решението на последната, с което му се отказва правото да използва своето свидетелство за управление на моторни превозни средства на територията на Федерална република Германия.

Правна уредба

Правна уредба на Съюза

- 3 Съгласно първото съображение от Директива 91/439, която отменя считано от 1 юли 1996 г. Първа директива 80/1263/ЕИО на Съвета от 4 декември 1980 година относно въвеждане на общностно свидетелство за управление (ОВ L375, стр. 1):

„[...] за целите на общата транспортна политика и като принос към повишаването на безопасността на движението по пътищата, а също и за улесняване [движението] на лица, установяващи се в държава членка, различна от тази, в която са положили изпит за придобиване на свидетелство за управление, желателно е да има национални свидетелства за управление по образец на Общността, които да се признават взаимно от държавите членки без необходимост от смяна.“

- 4 Четвъртото съображение от същата директива посочва:

„[...] с оглед безопасността на движението по пътищата трябва да бъде установен минимум от изисквания за издаване на свидетелство за управление.“

5 Последното съображение от Директива 91/439 уточнява:

„[...] по причини, свързани с безопасността на движението по пътищата, държавите членки трябва да имат възможност за прилагане на националните си разпоредби относно отнемане, временно отнемане и анулиране на свидетелствата за управление спрямо всички притежатели на свидетелства, придобили обичайно пребиваване на тяхна територия.“

6 Член 1 от посочената директива предвижда:

„1. Държавите членки въвеждат национално свидетелство за управление на основата на общностния образец, даден в приложение I [или Ia], в съответствие с разпоредбите на настоящата директива. [...]

2. Свидетелствата за управление, издадени от държавите членки, се признават взаимно.

3. Когато притежател на валидно национално свидетелство за управление установи обичайното си пребиваване в държава членка, различна от тази, издала свидетелството, приемащата държава членка има право да прилага спрямо притежателя на свидетелството своите национални разпоредби относно валидността на свидетелствата за управление, медицинските прегледи и данъчните разпоредби, и може да нанася в свидетелството всякаква информация, безусловно необходима за административни цели.“

7 Съгласно член 7, параграф 1 от същата директива:

„Свидетелства за управление се издават, освен посоченото дотук, само на тези кандидати:

- а) които са положили успешно изпит за проверка на способностите и поведението и теоретичен изпит и които отговорят на медицинските изисквания съгласно разпоредбите на приложение II и приложение III;
- б) които имат обичайно пребиваване на територията на държавата членка, издаваща свидетелството, или представят доказателства, че учат там най-малко от шест месеца.“

8 Съгласно член 7, параграф 5 от Директива 91/439:

„Никой не може да притежава свидетелство за управление от повече от една държава членка.“

9 В член 8, параграф 2 и параграф 4, първа алинея от същата директива се предвиждат:

„2. При спазване на принципа на териториално действие на наказателното и полицейското законодателство, държавата членка по обичайно пребиваване може да прилага своята национална уредба относно ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка и при необходимост да смени свидетелството за управление именно с такава цел.

[...]

4. Всяка държава членка има право да откаже да признае валидността на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка на лице, спрямо което на територията на втората държава членка е приложена някоя от мерките, предвидени в параграф 2.“

- 10 В член 9, първа алинея от посочената директива се уточнява, че „обичайно пребиваване“ означава „мястото, където дадено лице обикновено живее, тоест повече от 185 дни през календарна година, поради лични или трудови връзки или, ако лицето няма трудови връзки, поради лични връзки, които сочат тясна обвързаност на лицето с мястото, където то живее.“
- 11 В член 12, параграф 3 от Директива 91/439 се посочва:

„Държавите членки си помагат взаимно при прилагането на настоящата директива и при необходимост разменят информация относно регистрираните от тях свидетелства.“

Национална правна уредба

- 12 Релевантната национална правна уредба се състои от Наредбата относно достъпа на лицата до участие в движението по пътищата (Наредба относно свидетелствата за управление) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung) от 18 август 1998 г. (BGBl. 1998 I, стр. 2214) в редакцията ѝ след приемането на Наредбата от 14 юни 2006 г. (BGBl. 2006 I, стр. 1329, наричана по-нататък „FeV“) и от Закона за движение по пътищата (Straßenverkehrsgesetz) в редакцията, приложима към спора в главното производство (BGBl. 2006 I, стр. 1958, наричан по-нататък „StVG“).

Правната уредба, отнасяща се до признаването на свидетелства за управление, издадени от други държави членки

- 13 Що се отнася до взаимното признаване на свидетелства за управление, издадени от други държави членки, член 28, параграфи 1, 4 и 5 от FeV гласи:

„(1) На притежателите на валидни свидетелства за управление на [Европейския съюз] или на [Европейското икономическо пространство (наричано по-нататък „ЕИП“)], които обичайно пребивават в Германия по смисъла на член 7, параграф 1 или 2, се разрешава — при спазване на ограничението, предвидено в параграфи 2—4 — да управляват превозни средства в тази страна в рамките на притежаваните от тях права. Условиата, свързани с чуждестранните свидетелствата за управление, се спазват и в Германия. Разпоредбите на настоящата наредба се прилагат за тези свидетелства за управление, освен ако не е предвидено друго.

[...]

(4) Разрешението, посочено в параграф 1, не се прилага за притежателите на свидетелство за управление на [Съюза] или на ЕИП,

[...]

3. чието свидетелство за управление е било в Германия предмет на мярка за временно или окончателно отнемане, приета от съд, или на мярка за отнемане, приета от административен орган, която подлежи на незабавно изпълнение или е окончателна, на които е било отказано свидетелство за

управление с окончателно решение или на които свидетелството за управление не е било отнето само защото междуременно те са се отказали от него,

[...]

(5) Правото на използване в Германия на свидетелство за управление на [Съюза] или на ЕИП след решение от посочените в параграф 4, точки 3 и 4 се предоставя при поискване, след като основанията, обосноваващи отнемането или забраната за искане на право на управление, вече не са налице. [...]"

Правната уредба, отнасяща се до отнемането на правото на използване на свидетелството за управление

¹⁴ Член 3, параграфи 1 и 2 от StVG предвижда:

„1. Ако едно лице е негодно да управлява превозно средство, органът, компетентен за издаването на свидетелството за управление, е длъжен да му го отнеме. В случая на чуждестранно свидетелство за управление, отнемането — дори и ако то се извършва съгласно други разпоредби — е равностойно на лишаване от правото на използване на свидетелството за управление в Германия. [...]"

2. Разрешението за управление се прекратява с отнемането на свидетелството. В случая на чуждестранно свидетелство за управление отнемането води до погасяване на правото на управление на националната територия. [...]"

¹⁵ По силата на член 46, параграф 1 от FeV — разпоредба, която привежда в действие член 3 от StVG, органът, компетентен за издаването на свидетелството за управление, е длъжен да отнеме правото на управление, ако се установи, че притежателят на свидетелството е негоден да управлява превозни средства.

Съгласно параграф 5 от посочения член 46 „в случая на чуждестранно свидетелство за управление отнемането води до погасяване на правото на управление на превозни средства на националната територия“.

Правната уредба, отнасяща се до годността за управление на превозни средства

- 16 Що се отнася до годността за управление на превозни средства, член 11 от FeV, озаглавен „Годност“, уточнява:

„(1) Лицата, които желаят да получат свидетелство за управление, трябва да отговарят на необходимите за тази цел физически и психически изисквания. Тези изисквания не са изпълнени по-специално в случай на заболявания или увреждания, посочени в приложение 4 или в приложение 5, които изключват годността [за управление на моторни превозни средства] или водят до ограничена годност за [такова]. [...]

(2) Ако съществуват факти, които могат да породят съмнения относно физическата или психическата годност на заявителя на свидетелството за управление, компетентните органи в областта на свидетелствата за управление могат да наредят представянето от заинтересованото лице на заключение от медицинска експертиза с оглед изготвяне на решенията относно издаването или продължаването срока на действие на свидетелството за управление или относно налагането на ограничения или условия. [...]

(3) С оглед отпадане на съмненията относно годността за управление може да бъде наредено да се представи заключение от официално признат център за контрол на годността за управление на превозни средства (заключение от медико-психологична експертиза) за целите, посочени в параграф 2, [по-конкретно]

[...]

4. при тежки или повторни нарушения на Кодекса за движение по пътищата или при престъпления, свързани с движението по пътищата или с годността за управление [...]

или

5. при ново издаване на свидетелство за управление,

[...]

- б) когато отнемането на свидетелството за управление се основава на едно от посочените в точка 4 основания.

[...]

(8) Ако съответното лице откаже да бъде изследвано или не предостави в срок на компетентния орган в областта на свидетелствата за управление заключението от експертизата, чието представяне е поискано от последния, компетентният орган има право да направи извод в своето решение за липсата на годност на съответното лице. [...]"

- 17 Член 13 от FeV, озаглавен „Годност при проблеми с алкохола“, оправомощава компетентните национални органи при определени обстоятелства да наредят представянето на заключение от медико-психологична експертиза с оглед изготвянето на решенията, свързани било с издаването или с продължаването на срока на действие на свидетелството за управление, било с налагането на ограничения или условия във връзка с правото на управление. Такъв по-специално

е случаят, когато според медицинското заключение или поради определени факти съществуват данни за злоупотреба с алкохол или когато неколкократно са извършени нарушения в областта на движението по пътищата под въздействието на алкохол.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

- 18 По отношение на г-н Scheffler са извършени няколко вписвания в централния регистър на водачите и на превозни средства за различни престъпления, сред които фигурира извършеното на 11 март 2000 г., съставляващо управление без свидетелство и в нетрезво състояние с концентрация на алкохол в кръвта от 1,94 промила.

- 19 Тъй като поради тези нарушения г-н Scheffler достига максималната граница от 18 точки, която включва всяко свидетелство за управление в Германия, на 29 февруари 2000 г. той се отказва от германското свидетелство за управление, което му е било издадено на 28 февруари 1986 г.

- 20 На 5 август 2004 г. г-н Scheffler подава молба за издаване на ново свидетелство за управление, която е отхвърлена с решение от 17 февруари 2005 г. на основание, че той не се е съобразил с разпореждането на Landkreis да представи заключение от медико-психологична експертиза относно годността си за управление на превозно средство.

- 21 На 15 октомври 2004 г. г-н Scheffler получава полско свидетелство за управление, в което е отбелязано наличие на пребиваване в Полша. Неговият паспорт удостоверява пребиваване на полска територия за период от шест месеца.

- 22 Landkreis узнава за издаването на полско свидетелство за управление на г-н Scheffler през март 2006 г. при пътна проверка.
- 23 На 13 април 2006 г. г-н Scheffler иска от Landkreis признаването на правото да използва полското си свидетелство за управление на германска територия. На 26 април 2006 г. той представя експертно заключение относно годността да управлява превозно средство, издадено от TÜV Thüringen eV на 1 ноември 2004 г. и основано на преглед, проведен на 18 октомври 2004 г.
- 24 Според сведенията, които предоставя запитващата юрисдикция, в това заключение се приема отрицателна прогноза относно годността за управление на г-н Scheffler поради предходните му прояви при управлението на превозни средства в нетрезво състояние, основаваща се в голяма степен на факта, че установената на 11 март 2000 г. концентрация на алкохол в кръвта от 1,94 промила доказва злоупотреба с алкохол и че г-н Scheffler не е преодолял предишните си навици при употребата на алкохол.
- 25 С писмо от 23 май 2006 г. Landkreis разпорежда на г-н Scheffler да представи най-късно на 1 август 2006 г. ново експертно заключение с цел да се провери неговата годност за управление на превозни средства.
- 26 С писмо от 3 август 2006 г. компетентният полски орган в областта на движението по пътищата, издал на г-н Scheffler свидетелство за управление на 15 октомври 2004 г., посочва, че последният е декларирал, след като е бил информиран за евентуалните наказателноправни санкции, които могат да му бъдат наложени, че в Германия не му е било конфискувано свидетелството за управление, нито му е било отнето правото на управление.

- 27 С писма от 24 април и 30 май 2007 г. Landkreis подновява разпореждането си от 23 май 2006 г., с което на г-н Scheffler е наредено да представи експертно заключение относно годността си за управление на превозни средства. Landkreis счита, че поради заключението от 18 октомври 2004 г. са се появили нови факти след издаването на 15 октомври 2004 г. на полското свидетелство за управление, които могат да породят съмнения относно годността за управление на заинтересованото лице. Освен това последното е упреknато, че е предоставило невярна информация на полския орган.
- 28 Тъй като г-н Scheffler отказва да представи ново експертно заключение относно неговата годност за управление на превозни средства, с решение от 15 август 2007 г. (наричано по-нататък „решението за отнемане“) Landkreis му отнема правото да използва неговото полско свидетелство за управление на германска територия, разпорежда незабавното изпълнение на тази част от своето решение и отхвърля искането за признаване на това право.
- 29 Това решение по същество се основава на факта, че г-н Scheffler е управлявал в нетрезво състояние на 11 март 2000 г. с концентрация на алкохол в кръвта от 1,94 промила — факт, породил съмнения относно годността за управление на последния, съмнения, които не са отпаднали с представянето на експертно заключение. Следвало да се вземе предвид фактът, че администрацията е узнала за заключението от експертната от 18 октомври 2004 г. едва през април 2006 г. и че г-н Scheffler е укрил тази информация от компетентния полски орган. Липсата на годност за управление вече била установена въз основа на това заключение от 18 октомври 2004 г. В същото решение се прави извод, че следва да се разпорежи незабавно изпълнение в обществен интерес, тъй като съществувал риск от прояви, свързани с употребата на алкохол, от страна на г-н Scheffler.
- 30 Г-н Scheffler, на когото решението за отнемане е съобщено на 17 август 2007 г., обжалва същото по административен ред пред Thüringer Landesverwaltungsamt на 26 август 2007 г. Наред с това той подава молба за спиране на изпълнението пред Verwaltungsgericht Meiningen (Административен съд, Meiningen).

- 31 С решение от 13 декември 2007 г. Thüringer Landesverwaltungsamt отхвърля жалбата, подадена по административен ред от г-н Scheffler срещу решението за отнемане. На 1 февруари 2008 г. последният сезира Verwaltungsgericht Meiningen с жалба за отмяна на това решение за отхвърляне. Той иска отмяната на решението за отнемане в неговата версия съгласно постановеното на 13 декември 2007 г. решение при обжалването по административен ред.
- 32 Преюдициалният въпрос е поставен в рамките на това производство за отмяна.

Молбата за постановяване на временни мерки

- 33 Молбата за спиране на изпълнението на решението за отнемане е отхвърлена с определение на Verwaltungsgericht Meiningen от 1 октомври 2007 г. С определение от 21 ноември 2008 г. тази юрисдикция отхвърля и подадената от г-н Scheffler молба за изменение на определението от 1 октомври 2007 г. и за възстановяване на суспензивното действие на неговата жалба.
- 34 На 15 декември 2008 г. г-н Scheffler обжалва определението от 21 ноември 2008 г. пред Thüringer Oberverwaltungsgericht (Областен административен съд на провинция Тюрингия), изтъквайки, че неотдавнашната практика на Съда, а именно Решение от 26 юни 2008 г. по дело Wiedemann и Funk (С-329/06 и С-343/06, Сборник, стр. I-4635), както и Решение от 26 юни 2008 г. по дело Zerche и др. (С-334/06—С-336/06, Сборник, стр. I-4691), е довела до промяна на приложимото в конкретния случай право. Според г-н Scheffler, щом като той е отговарял на условието за пребиваване при издаването на полското свидетелство за управление, Landkreis нямала право да проверява неговата годност за управление. Той добавя, че експертното заключение относно годността му за управление не съставлява проява, следваща по време посоченото издаване, която да бъде взета предвид по силата на правото на Съюза, и че това заключение се отнася

до проява, която хронологически предхожда датата на получаване на полското свидетелство за управление.

- 35 С определение от 26 март 2009 г. Thüringer Oberverwaltungsgericht в крайна сметка предоставя суспензивно действие на жалбата срещу решението за отнемане.
- 36 Thüringer Oberverwaltungsgericht приема в определението си, че експертното заключение от 1 ноември 2004 г. не представлява обстоятелство, което може да освободи a posteriori приемащата държава членка от задължението ѝ за признаване. Според тази юрисдикция Съдът ясно постановява в Определение от 6 април 2006 г. по дело Halbritter (С-227/05), че актуални констатации, отнасящи се до годността за управление, които се основават на събития, предхождащи издаването на свидетелство за управление, противоречат на правото на Съюза, тъй като притежанието на издадено от държава членка свидетелство за управление трябва да се счита за доказателство, че притежателят на това свидетелство е отговарял, към момента, в който последното му е било издадено, на условията за издаване, предвидени от Директива 91/439, включително годността за управление. Положението би било различно само когато заключението относно годността за управление се отнася до „проява“ на заинтересованото лице след издаването на свидетелството за управление в другата държава членка (Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, точка 38). От тази формулировка ясно следва, че тя не се отнася до представянето на експертното заключение само по себе си, а до неспазване от заинтересованото лице на правилата за движение по пътищата.

Жалбата срещу решението за отнемане

- 37 В акта за преюдициално запитване Verwaltungsgericht Meiningen установява най-напред, че Съдът допуска изключения от принципа за безусловно взаимно признаване на свидетелствата за управление съгласно Директива 91/439 само в определени случаи.

- 38 В този смисъл се допуска изключение в случая, в който е установено въз основа на посочване в свидетелството за управление или на друга неоспорима информация, произхождаща от държавата членка на издаване, че при издаването на посоченото свидетелство неговият притежател, спрямо когото на територията на приемащата държава членка е наложена мярка за отнемане на по-ранно свидетелство, не е имал обичайно пребиваване на територията на държавата членка на издаване (Решение по дело *Zerche* и др., посочено по-горе, точка 70).
- 39 Според запитващата юрисдикция настоящият случай не е такъв. Пребиваването на г-н Scheffler в Полша е вписано в полското свидетелство за управление на последния и не съществува никаква неоспорима информация, произхождаща от държавата членка на издаване, която би опровергала факта, че заинтересованото лице е пребивавало в Полша към датата на издаване на това свидетелство.
- 40 Освен това държавата членка по обичайно пребиваване може да бъде освободена от задължението за взаимно признаване на свидетелствата за управление и да упражни признатото ѝ по силата на член 8, параграф 2 от Директива 91/439 право да прилага националната си уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка, само поради проява на заинтересованото лице след получаването на това свидетелство (Определение по дело *Halbritter*, посочено по-горе, точка 38 и Решение по дело *Zerche* и др., посочено по-горе, точка 56) или още поради „обстоятелства“, които възникват след получаването на посоченото свидетелство (Определение по дело *Halbritter*, посочено по-горе, точка 38).
- 41 Според запитващата юрисдикция посочената в предходната точка съдебна практика предполага, че държавите членки във всички случаи са оправомощени

от член 8, параграф 2 от Директива 91/439 да прилагат националната си уредба в областта на проверката на годността за управление и на отнемането на свидетелството на водачите, които след получаването на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, имат прояви на територията на страната или пораждат съмнения относно тяхната годност за управление на превозни средства.

- 42 Запитващата юрисдикция обаче отбелязва, че макар наличието на „проява“, която може да обоснове прилагането в държавата членка по обичайно пребиваване на мерки за ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране по смисъла на член 8, параграф 2 от Директива 91/439 по отношение на свидетелство, получено в друга държава членка, да не поражда никакво съмнение, когато притежателят на такова свидетелство, след неговото получаване, отново се провини чрез действие или бездействие, отнасящо се до движението по пътищата, което позволява да се направи извод за неговата липса на годност за управление, то в главното производство г-н Scheffler не е извършвал след 15 октомври 2004 г. никакво нарушение на Кодекса за движение по пътищата, което би могло да представлява такава „проява“ и евентуално би могло да бъде взето предвид по силата на правото на Съюза. Налице е единствено експертното заключение относно годността за управление на превозни средства от 1 ноември 2004 г., изготвено въз основа на прегледа от 18 октомври 2004 г.
- 43 Запитващата юрисдикция не успява да изведе от практиката на Съда, и по-специално от Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, указание относно това дали след издаването на свидетелство за управление в друга държава членка единствено неизпълнението на задължения на заинтересованото лице в областта на движението по пътищата оправомощава държавата членка по обичайно пребиваване да приема мерки срещу притежателя на посоченото свидетелство на основание на член 8, параграф 2 от Директива 91/439.
- 44 Според посочената юрисдикция не е изключено експертното заключение, представено в конкретния случай, да може да се разглежда като ново обстоятелство, предоставящо на държавата членка по обичайно пребиваване правото да приеме мерки на основание член 8, параграф 2 от Директива 91/439 срещу притежателя на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка.

Това експертно заключение без съмнение излага данни, отнасящи се до преходни обстоятелства, но съдържа прогноза относно годността за управление на г-н Scheffler, която е изготвена след датата на издаване на полското свидетелство за управление и се основава на преглед, извършен след тази дата.

- 45 При тези условия *Verwaltungsgericht Meiningen* решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Може ли държава членка в съответствие с член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 [...] да упражнява правото, предоставено ѝ от член 8, параграф 2 от същата директива, да прилага своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка, поради експертно заключение относно годността за управление на превозни средства, представено от притежател на издадено от друга държава членка свидетелство за управление, когато това заключение без съмнение е изготвено след датата на издаване на посоченото свидетелство за управление и освен това се основава на преглед на заинтересованото лице, проведен след тази дата, но се отнася до обстоятелства, настъпили преди издаването на въпросното свидетелство за управление?“

По преюдициалния въпрос

- 46 Съгласно член 104, параграф 3, първа алинея от Процедурния правилник, когато отговорът на преюдициален въпрос се налага недвусмислено от съдебната практика, Съдът, след изслушване на генералния адвокат, може по всяко време да се произнесе с мотивирано определение, с което препраща към съответната съдебна практика.

47 Тази разпоредба следва да се приложи по настоящото дело.

Предварителни бележки

- 48 Необходимо е да се припомни, на първо място, че Съдът вече е разглеждал разпоредбите на FeV във връзка с член 1, параграф 2 и член 8, параграф 2 от Директива 91/439 в Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, в Определение от 28 септември 2006 г. по дело Kremer (С-340/05), но също и в Решение по дело Wiedemann и Funk, посочено по-горе, както и в Решение по дело Zerche и др., посочено по-горе, в Решение от 20 ноември 2008 г. по дело Weber (С-1/07, Сборник, стр. I-8571), в Решение от 19 февруари 2009 г. по дело Schwarz (С-321/07, Сборник, стр. I-1113) или още в Определение от 9 юли 2009 г. по дело Wierer (С-445/08).
- 49 На второ място, от първо съображение на Директива 91/439 следва, че общият принцип на взаимно признаване на издадените от държавите членки свидетелства за управление, прогласен в член 1, параграф 2 от тази директива, е установен по-специално с цел улесняване на движението на лица, установяващи се в държава членка, различна от тази, в която са положили изпит за придобиване на свидетелство за управление (вж. Решение по дело Schwarz, посочено по-горе, точка 74 и цитираната съдебна практика).
- 50 Според установената съдебна практика посоченият член 1, параграф 2 предвижда взаимното признаване без никакво формално изискване на свидетелствата за управление, издадени от държавите членки. Тази разпоредба налага на държавите членки ясно и точно задължение, което не оставя никаква свобода на преценка относно мерките, които трябва да бъдат приети за изпълнението му (Решение по дело Schwarz, посочено по-горе, точка 75 и цитираната съдебна практика).

- 51 Оттук Съдът прави извода, че е задължение на държавата членка на издаване да провери дали са изпълнени минималните изисквания, наложени от правото на Съюза, по-специално тези относно пребиваването и годността за управление, и следователно дали е оправдано издаването на свидетелство за управление на моторни превозни средства или евентуално на ново свидетелство (Решение по дело *Wiedemann и Funk*, посочено по-горе, точка 52 и Решение по дело *Zerche и др.*, посочено по-горе, точка 49).
- 52 Следователно, след като властите на дадена държава членка са издали свидетелство за управление съгласно член 1, параграф 1 от Директива 91/439, другите държави членки нямат право да проверяват спазването на условията за издаване, предвидени от тази директива. Всъщност притежаването на свидетелство за управление, издадено от държава членка, трябва да се счита за доказателство, че притежателят на това свидетелство е отговарял на тези условия в деня, в който последното му е издадено (Решение по дело *Wiedemann и Funk*, посочено по-горе, точка 53, както и Решение по дело *Zerche и др.*, посочено по-горе, точка 50), включително на условието за годност за управление.
- 53 Постановеният от запитващата юрисдикция въпрос трябва да се разгледа с оглед на тези съображения.
- 54 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали разпоредбата на член 1, параграф 2 във връзка с член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 допуска държава членка, упражнявайки предоставеното ѝ от член 8, параграф 2 от Директива 91/439 право да прилага своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, да откаже да признае на своята територия правото на управление, произтичащо от валидно свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, поради експертно заключение относно годността за управление на превозни средства, представено от притежателя на това свидетелство за управление, когато това заключение, макар изготвено след датата на издаване на посоченото свидетелство и въз основа на преглед на заинтересованото лице, проведен след тази дата, се отнася главно до обстоятелства, настъпили преди посочената дата.

Становища, представени пред Съда

- 55 Г-н Scheffler поддържа, че експертното заключение относно годността за управление не можело по принцип да съставлява проява, следваща издаването на свидетелството за управление в друга държава членка, която да може да обоснове прилагането на националната уредба относно ограничаването, временно отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление по смисъла на практиката на Съда. Единствено неизпълнение на правилата за движение по пътищата, настъпило след това издаване, можело да съставлява такава проява.
- 56 За сметка на това Европейската комисия изтъква, че понятието за обстоятелство или за проява, следващо издаването на свидетелството, не трябва непременно да включва нарушение на правилата за движение по пътищата. Според нея не е изключено експертното заключение относно годността за управление да може да позволи на дадена държава членка да откаже правото да се използва на нейна територия свидетелство, издадено в друга държава членка, при условие обаче че това заключение, изготвено след издаването на свидетелството в друга държава членка, се отнася поне отчасти до проява на водача, следваща това издаване, и отразява опасност, представляваща индикация за липсата на годност на заинтересованото лице да управлява превозни средства по обществени пътища.

Отговор на Съда

- 57 На първо място, следва да се отбележи, че преюдициалният въпрос не се отнася до валидността, от гледна точка на член 7, параграф 1 от Директива 91/439, на свидетелството за управление, издадено на 15 октомври 2004 г. на жалбоподателя по главното производство. От акта за преюдициално запитване всъщност

следва, че според *Verwaltungsgericht Meiningen* свидетелството за управление е издадено в Полша при спазване на условията, предвидени от Директива 91/439, и че с въпроса си тази юрисдикция цели единствено да установи дали държава членка може да прилага своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено от друга държава членка, въз основа на експертно заключение относно годността за управление на превозни средства, ако това заключение е било изготвено след датата на издаване на посоченото свидетелство, но се отнася до обстоятелства, настъпили изключително преди тази дата.

- 58 На второ място, следва да се отбележи, че Съдът вече многократно се е произнасял в своята практика във връзка с Директива 91/439 относно правните последици на принципа на взаимно признаване на свидетелствата за управление, издадени от държавите членки, и по този начин е уточнил въз основа на различни обстоятелства правата и задълженията на държавата членка на издаване и на приемащата държава членка с оглед на проверките за годност за управление на превозни средства и с оглед на местопребиваването на притежателя на свидетелството.
- 59 Така от посочената в точка 48 от настоящото определение съдебна практика следва, че член 1, параграф 2, член 7, параграф 1 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат в някои случаи държава членка да откаже да признае на своята територия правото на управление на превозни средства, произтичащо от свидетелство за управление, издадено в друга държава членка (Определение по дело *Wieger*, посочено по-горе, точка 50).
- 60 По-специално от съображения за безопасност на движението по пътищата, както произтича от последното съображение на Директива 91/439, член 8, параграфи 2 и 4 от същата позволява на държавите членки при определени обстоятелства да прилагат националната си уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането и анулирането на свидетелствата за управление спрямо всички притежатели на свидетелства, придобили обичайно пребиваване на тяхна територия (Решение по дело *Zerche* и др., посочено по-горе, точка 55).

- 61 Съдът многократно напомня обаче, че това право, както произтича от член 8, параграф 2 от Директива 91/439, може да бъде упражнявано само поради проява на заинтересованото лице след получаването на свидетелството за управление, издадено в друга държава членка (вж. посочените по-горе Определения по дело Halbritter, точка 38 и Определение по дело Kremer, точка 35; вж. също посочените по-горе Решение по дело Zerche и др., точка 56 и Решение по дело по дело Weber, точка 34), а не поради обстоятелства, предхождащи издаването на посоченото свидетелство.
- 62 Що се отнася до параграф 4, първа алинея от посочения член 8, който разрешава на държава членка да откаже да признае валидността на свидетелство за управление, получено в друга държава членка от лице, спрямо което на територията на първата държава членка е наложена мярка за ограничаване, временно отнемане, отнемане или анулиране на свидетелството, следва да се напомни, че тази разпоредба представлява дерогация на общия принцип за взаимно признаване на свидетелствата за управление и поради това тя следва да се тълкува стриктно (вж. в този смисъл Решение по дело Schwarz, посочено по-горе, точка 84 и цитираната съдебна практика).
- 63 Всъщност изключенията от задължението за признаване без формални изисквания на свидетелствата за управление, издадени в държавите членки, които урівновесяват този принцип с принципа за безопасност на движението по пътищата, не могат да се тълкуват разширително, без да се изпразни от всякакво съдържание принципът на взаимно признаване на свидетелствата за управление, издадени в държавите членки съгласно Директива 91/439 (вж. в този смисъл Определение по дело Wierer, посочено по-горе, точка 52).
- 64 Условието, при които може да се упражни правото на държавите членки на основание член 8, параграф 2 от Директива 91/439 да откажат на притежателя на свидетелство, издадено в друга държава членка, но който е придобил обичайно пребиваване на тяхна територия, правото да използва това свидетелство на посочената територия, са разгледани по-специално от Съда в рамките на посочените по-горе Определения по дело Halbritter и Определение по дело Kremer.

- 65 Производството, довело до постановяване на Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, се отнася до лице, спрямо което в Германия е наложена мярка за отнемане на свидетелството за управление, съпроводена от период на забрана за получаване на ново свидетелство, което впоследствие получава свидетелство за управление в Австрия след изтичането на периода на забрана. Германските власти отхвърлят молбата му за преиздаване като германско свидетелство на австрийското свидетелство за управление, за която се приема, че цели получаването на право да се използва австрийското свидетелство за управление на германска територия. Те считат, че австрийското свидетелство не е можело да бъде признато на територията на Федерална република Германия, тъй като в тази държава членка спрямо г-н Halbritter е наложена мярка за отнемане на свидетелството му за управление и съмненията относно годността за управление на превозни средства, съществуващи след приемането на тази мярка за отнемане, могат да отпаднат само при положително заключение от медико-психологична експертиза, изготвена в съответствие с приложимите в Германия норми. Експертното заключение, изготвено в Австрия преди издаването на австрийското свидетелство за управление, не е сметнато за равностойно на експертно заключение, съответстващо на националните норми.
- 66 В точка 37 от посоченото определение Съдът приема, че когато притежателят на валидно свидетелство за управление, издадено в държава членка след изтичането на периода на забрана за получаване на ново свидетелство, който е наложен на заинтересованото лице в друга държава членка, пребивава в последната държава членка, тя не може да изисква нова проверка на годността за управление на заинтересованото лице дори ако националната ѝ уредба налага извършването на такъв преглед поради обстоятелства, които са довели до отнемане на предишно свидетелство, щом като тези обстоятелства предхождат издаването на новото свидетелство.
- 67 В точка 38 от Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, Съдът постановява, че възможността Федерална република Германия да прилага по силата на член 8, параграф 2 от Директива 91/439 спрямо притежателя на свидетелство, издадено в друга държава членка, в случая — Република Австрия, който притежател е придобил обичайно пребиваване в Германия, своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление, може да се упражни само поради проява на заинтересованото лице след получаването на свидетелство за управление в друга държава

членка. В случая обаче запитващата юрисдикция е посочила, че никакви доказателства не са позволявали да се постави под съмнение годността за управление на превозни средства на г-н Halbritter въз основа на обстоятелствата, настъпили след получаването на австрийското му свидетелство за управление.

68 Що се отнася до производството, довело до постановяване на Определение по дело Kremer, посочено по-горе, то е свързано с пребиваващ в Германия германски гражданин, комуто е отнето германското свидетелство за управление вследствие на повтарящи се нарушения на Кодекса за движение по пътищата. Г-н Kremer е получил ново свидетелство за управление в Белгия, като спрямо него не е имало наложена никаква забрана за искане на право на управление. След това г-н Kremer е осъден в Германия за управление на превозно средство без свидетелство и му е отнето белгийското свидетелство, тъй като германските органи приемат, че от момента на отнемането на неговото германско свидетелство той вече не е имал право да управлява превозни средства на германска територия, и отказват да признаят валидността на свидетелството, издадено впоследствие в Белгия, докато г-н Kremer не отговори на условията, установени от германската правна уредба за получаването на ново след отнемането на по-ранно свидетелство за управление.

69 По делото Kremer въпросът до Съда е дали член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 допускат държава членка да откаже да признае на нейна територия правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, и следователно валидността на посоченото свидетелство, докато притежателят на това свидетелство, спрямо когото на територията на първата държава членка е наложена мярка за отнемане на получено по-рано свидетелство, която не е съпроводена от временна забрана за получаване на ново свидетелство, не изпълни предвидените от правната уредба на тази държава изисквания за издаването на ново свидетелство след отнемането на по-ранно свидетелство, включително проверка на годността за управление, удостоверяваща, че вече не са налице основанията, които са обосновавали посоченото отнемане.

- 70 По същия начин, както в Определение по дело Halbritter, посочено по-горе, Съдът постановява, че държава членка не може да изисква притежателят на валидно свидетелство, издадено в друга държава членка, да отговаря на условията, наложени от националното му право за получаване на ново свидетелство за управление след отнемане на предишно свидетелство. По-специално органите на приемащата държава членка не могат да подчиняват признаването на правото на управление, произтичащо от свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, на изискването за нова проверка на годността за управление на неговия притежател дори ако тази проверка се изисква от националната правна уредба при обстоятелства, идентични на тези, довели до отнемането на предишно свидетелство, щом като тези обстоятелства предшестват издаването на новото свидетелство (Определение по дело Kremer, посочено по-горе, точки 32 и 33).
- 71 Следва да се отбележи, че в точка 36 от Определение по дело Kremer, посочено по-горе, Съдът приема, че запитващата юрисдикция не е посочила никакви доказателства, въз основа на които да може да се постави под съмнение годността за управление на г-н Kremer на основание на обстоятелства след получаването на валидното свидетелство за управление, издадено в Белгия. Всъщност единствените нарушения, в които е упреknато заинтересованото лице, извършени след получаването на това свидетелство, се състоят в управление на превозно средство на германска територия без валидно свидетелство за управление, като полученото в Белгия свидетелство не е било признато за валидно, на основание че не са били спазени условията съгласно германската правна уредба за получаването на ново след отнемането на предишно свидетелство.
- 72 От тази съдебна практика следва, че за да може да се упражни предоставеното от член 8, параграф 2 от Директива 91/439 право на държавата членка по обичайно пребиваване на притежателя на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, да прилага към притежателя на това свидетелство своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление, трябва да са налице доказателства, които позволяват да се постави под съмнение годността за управление на притежателя на това свидетелство въз основа на обстоятелства, непременно свързани с проява на заинтересованото лице, която да се явява последваща спрямо получаването на неговото свидетелство за управление в друга държава членка и да поставя под въпрос неговата годност да управлява превозни средства.

- 73 С оглед на изложените по-горе съображения, за да се определи в делото по главното производство дали дадено експертно заключение, като изготвеното на 1 ноември 2004 г., може да позволи на органите на приемащата държава членка да откажат въз основа на член 8, параграф 2 от Директива 91/439 на притежателя на свидетелство, издадено в друга държава членка, правото да използва това свидетелство на територията на първата държава членка, запитващата юрисдикция трябва да провери дали това заключение може да представлява доказателство, което да остави под съмнение годността за управление на г-н Scheffler на основание на обстоятелства след получаването на посоченото свидетелство за управление.
- 74 В конкретния случай, както отбелязват г-н Scheffler и Комисията, се оказва, че не съществува никакво доказателство, което да позволява да се постави под съмнение годността за управление на г-н Scheffler въз основа на обстоятелства, настъпили след получаването на полското свидетелство за управление. Всъщност от акта за преюдициално запитване следва, че оценката на годността за управление, извършена след датата на издаването на това свидетелство за управление, се отнася изключително до обстоятелства, настъпили преди тази дата. Запитващата юрисдикция по-специално посочва, че г-н Scheffler не може да бъде упрекнат в никакво нарушение на правилата за движение по пътищата след издаването на посоченото свидетелство.
- 75 Следва да се посочи, че изискването за проява на притежателя на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, която да се явява последваща спрямо издаването на посоченото свидетелство и да може да обоснове прилагането на националната уредба на приемащата държава членка относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление, не трябва непременно да се разбира като отнасящо се единствено до нарушение на правилата за движение по пътищата. Това изискване обаче налага към даден момент да се констатира проява на притежателя на това свидетелство, след издаването му, която да позволява да се постави под въпрос годността му да управлява превозно средство и дори да се направи извод за липса на годност за управление на превозни средства.
- 76 При всички случаи запитващата юрисдикция, която единствена е подробно запозната с отнесеня до нея спор, следва да провери дали дадено експертно

заклучение относно годността за управление, като разглежданото по главното производство, отговаря на условията, припомнени в точки 72, 73 и 75 от настоящото определение, и дали то има дори частична връзка с проява на заинтересованото лице, констатирана след издаването на полското свидетелство за управление. Ако случаят не е такъв, държавата членка по обичайно пребиваване не може поради това експертно заключение да откаже да признае на своя територия, на основание член 8, параграф 2 от Директива 91/439, правото на управление, произтичащо от валидно свидетелство за управление, издадено в друга държава членка.

- 77 При тези условия на поставения въпрос следва да се отговори, че член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държава членка при упражняване на предоставеното ѝ от посочения член 8, параграф 2 право да прилага своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, да откаже да признае на своя територия правото на управление, произтичащо от валидно свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, поради експертно заключение относно годността за управление на превозни средства, представено от притежателя на това свидетелство за управление, когато това заключение, макар изготвено след датата на издаване на посоченото свидетелство и въз основа на преглед на заинтересованото лице, проведен след тази дата, няма дори частична връзка с проява на заинтересованото лице, констатирана след издаването на същото свидетелство за управление, и се отнася изключително до обстоятелства, настъпили преди споменатата дата.

По съдебните разноски

- 78 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) определи:

Член 1, параграф 2 и член 8, параграфи 2 и 4 от Директива 91/439/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 година относно свидетелствата за управление на моторни превозни средства, изменена с Директива 2006/103/ЕО на Съвета от 20 ноември 2006 година, трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държава членка при упражняване на предоставеното ѝ от посочения член 8, параграф 2 право да прилага своята национална уредба относно ограничаването, временното отнемане, отнемането или анулирането на правото на управление на притежател на свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, да откаже да признае на своя територия правото на управление, произтичащо от валидно свидетелство за управление, издадено в друга държава членка, поради експертно заключение относно годността за управление на превозни средства, представено от притежателя на това свидетелство за управление, когато това заключение, макар изготвено след датата на издаване на посоченото свидетелство и въз основа на преглед на заинтересованото лице, проведен след тази дата, няма дори частична връзка с проява на заинтересованото лице, констатирана след издаването на същото свидетелство за управление, и се отнася изключително до обстоятелства, настъпили преди споменатата дата.

Подписи